

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kaj hočejo kmetje?

Značilen dopis iz cerkniške doline — Kmetje hočemo politiko čistih rok in poštenih računov — Hočemo mir in dobro gospodarstvo — Proč z vsakim nasiljem!

Med mirno podeželsko ljudstvo prihajajo glasovi, da se nam zopet obetajo nove stranke. Razni stari in novi politiki ustanavljajo vse-mogoče »jugoslovanske«, »Nacionalne«, »Socialne«, »Socialistične« in bogsigavedi še kake stranke. Obetajo se nam celo pravcati fašisti z ricinovim oljem, s skopljenjem in z bombami in granatami. In komu v prid vse to? In proti komu vse to? Zgleda, da bi nekateri radi pokopali 6. januar. Nam je bil mir, ki je sledil 6. januarju, tako dobrodošel in potreben. Rešeni smo bili strank in stranic. Rešeni preprirov. Stranke so nam uničevale vsak kulturni in gospodarski napredek. Blagodejno je bilo zatišje po 6. januarju. V tem miru smo prišli sami s seboj na čisto. Spoznali smo, da smo z brati Hrvati in Srbi ena mogočna in nedeljiva družina. Vemo, da nam izven Jugoslavije ni obstoja. Zato jo hočemo imeti in braniti enotno, nedeljeno in nedotakljivo. Smo brez pridržka za državo in kralja.

Dalje smo spoznali, da so vsi programi dobri in poštene, če jih dobijo dobri in poštene ljudje v roke. Zato smo za absolutno politiko čistih rok in poštenih računov. Voja nam je razbistrila duha, vid in sluh. Točno razločujemo zrnje od plevla. Čutimo, kdo z nami pošteno in socialno misli. Zahtevamo pravo demokracijo in svobodo. Stojimo na stališču ustave in zakona. Smo za splošen postopen razvoj in napredek. Vidimo edino rešitev kmeta v tem, da se mu da čim najvišja gospodarska in splošna izobrazba. Smo pa proti vsakemu nasilju, posebno fizičnemu, pa naj že pride od Petra ali Pavla, z desne ali leve. Vse to smo sami sprevideli. Zato ne rabimo nobenih strank več in nobenih

novih programov. Mi živimo v težkih skrbah. V slepi gonji za novimi strankami prezrejo namišljeni voditelji glavno stvar: Oni ne poznajo našega pravega stanja. Ne vidi-jo, da smo vsi težko bolni! Mi ležimo v gospodarski agoniji. Zato rabimo predvsem samo mir in zopet mir! Prav ničesar nečemo več slišati o novih strankah in novih hujškarijah. Mi rabimo absoluten političen in strankarski mir, da se s poslednjo silo in zbranih misli posvetimo danes za nas edino važnemu vprašanju gospodar-skega obstoja. Vse drugo nas prav nič več ne zanima.

Ne bojimo se dela in žrtev. Delati želimo od zore do mraka. Želimo pa tudi, da bi naši pridelki dobili našim žuljem primer-no vrednost. Kako naj nas veseli delo na polju, v gozdu, na vrtu in v hlevu, ako nam ne vrne niti naših produkcijskih stroškov? To je naša bolezen, ko vidimo, da nam naše krvavo delo ne doneše niti tega, kar rabimo za golo življenje! Vrednost našega dela in pridelka je padla na ničlo. Nasprotno pa so cene vsem onim potrebščinam, ki jih moramo kupovati, v porastu. Ta dvojna cena je ona os, okrog katere se danes vse vrti. Ta dvoj-na cena je naše nezadovoljstvo in naša edina skrb. To je edina točka programa, ki nas danes zanima in take stranke si danes želimo, ki nam bo pomagala rešiti to vprašanje! Sem pridite vsi, ki ste dobre volje in poštenih rok, da skupaj delamo. Tisti bo naš človek in tista stranka bo naša, ki nas povede iz tega našega nečloveškega položaja. Miru in rešitve iz težke gospodarske situacije nam dajte!

ne cene vedno škodujejo. To smo videli pri pošti. Dokler nismo imeli pisemskih znamk po (starih) 5 krajcarjev in ko je cena za pismo iz Ljubljane do Dunaja znašala še precej (starih) goldinarjev, je imela pošta velike izgube, ker ni skoro nihče pisal, po uvedbi cenjenih pisemskih znamk pa so se dohodki državne pošte dvignili na stotine milijonov! Isti pojav opazujemo pri tobaku — če so cigarete predrage, kade ljudje slabše blago, ali pa se tobaku sploh odpovedo in gredo trgati bukovo listje ali pa listje robid-nic (med vojno!).

Tako je tudi s sladkorjem in pri nas sploh z vsakim industrijskim blagom, ki uživa pre-visoko zaščitno carino na ogromno škodo sploš-nega gospodarstva, zlasti kmetškega.

Zato pa je skrajni čas, da se vsa naša go-spodarska politika temeljito izpremeni, zlasti monopolska in zaščitno-carinska, in sicer tako, da bodo cene ustrezale kupni moči prebivalstva in da bo prišel do veljave agrarni značaj naše države, ki ne more trajno prenašati raznih indu-strijskih privilegijev.

Spor zaradi agrarne reforme

V španski vladi so nastala zadnje čase velika nesoglasja zaradi uveljavljanja agrarne reforme. Ministra za kmetijstvo silno napadajo veleposestniki, ki nočejo agrarne reforme, na-padajo pa ga tudi socialisti, ki želijo, da se agrarna reforma čimprej in čim doslednejše iz-vede; slednji uživajo zaradi tega svojega odloč-nega stališča splošne simpatije vseh agrarnih interesentov.

Za agrarno reformo agrarna banka

V smislu zakona o agrarni reformi snujejo v Španiji tudi agrarno banko, ki jo bo vodila država sama, tako da privatni in osebni kapital ne bo imel nobene besede. Banka bo imela podružnice po vsej državi. Ta državna banka za agrarno reformo bo, kot poročajo, močno oslabil položaj vseh privatnih bank.

Skupščina gasilcev v Celju

V nedeljo 9. t. m. je zborovala v Celju »Jugoslovanska gasilska zveza«, ki obsega 784 gasilskih društev z več kot 24.000 člani.

Zborovanje je otvoril ob 10. dopoldne go-spod Josip Turk, starosta Jugoslovanske gasil-ske zveze iz Ljubljane, ki je pozdravil navzoče zastopnike oblasti in delegate gasilcev, za njim pa je prevzel predsedstvo gospod Vengust. Še pred prehodom na dnevni red so zborovalci poslali vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministru Hanžeku in banu dr. Marušiču, nato pa so izvolili za častne člane ministra Puclja, ministra dr. Kramerja, bivšega ministra za telesno vzgojo Kraljeviča in bana dr. Marušiča.

Po poročilih odbornikov in po razgovoru o slučajnih predlogih je predsednik lepo uspešno zborovanje zaključil.

Kdo dela draginjo?

V najnovejšem času opažamo zlasti po me-stih v naši kraljevini prav živahen pokret proti vedno večji draginji. Gibljejo se stanovanjski najemniki, gibati so se pa začele tudi mestne gospodinje, ki ne morejo nikamor več z denar-jem, kar ga jim prinese domov njihovi možje.

Gospodinje so pričele svojo akcijo najprej proti pretiranim cenam sladkorja. V Jugoslaviji izdelujemo sladkorja doma več kot preveč in sladkor bi bil lahko mnogo cenejši kakor je, če ne bi bil tako visoko obdavčen, tako visoko carinsko zaščiteno in če ne bi tvornice sladkorja delale s tako silnimi dobički kakor delajo.

Gospodinje so na svojih zborovanjih v Ljub-ljani in v Zagrebu ugotovile, da moramo plačati

pri vsakem kilogramu sladkorja po 8 dinarjev državnega davka. Carinska zaščita pa, ki jo fa-brikanti seveda izrabljajo na ta način, da skoraj celo carino pribijejo k cenam našega domačega sladkorja, je tako visoka, da delajo fabrikanti s 53 odstotki čistega dobička!

Jasno je, da mora uporaba sladkorja pri nas v današnjih gospodarskih razmerah padati. Če postane ta ali ona stvar predraga, je ljudje ne kupujejo več, ker cene ne zmorejo in si pomaga-jo na drug način. Namesto kave s sladkorjem zajtrkujejo ljudje prežganko... V magacinih sladkornih tovarn pa čaka nad 6000 vagonov sladkorja na kupca!

Vsakdanja praksa pa nam kaže, da pretira-

Zbližanje z Rusijo

Na tisoče je bilo po vojni konferenc, sestankov in različnih pogodb ter dogovorov med posameznimi državami, a se je kljub temu svetovni gospodarski in politični položaj čedalje slabšal ter končno privedel ves svet v nevzdržno stanje. To stanje je zlasti očito v Evropi, kjer na majhnem ozemlju živi dosti narodov v svojih samostojnih državah, ki goje druga do druge skrajno nezaupanje ter se vsled tega bolj in bolj obdajajo predvsem v gospodarskem oziru s pravim kitajskim zidom. To nezaupanje je izpodkopalo vse temelje zdravega medsebojnega sodelovanja ter privedlo posamezne države v skrajno škodljiv gospodarski, nacionalni in državni egoizem, ki razjeda zdravje evropskim državam in narodom ter obenem ustvarja pogoje za novo človeško morijo. Poleg tega egoizma pa je še ugotoviti, da se skozi ves čas od svetovne vojne vodi v bistvu vsa politika po načelu, da odločuj močnejši, številnejši in bogatejši nad manjšim in revnejšim, ga vladaj in zaslužuj. V tem smislu je tudi izzvenel pakt četvorice, ki so ga sklenile velesile Anglija, Francija, Nemčija in Italija. Jasno je, da se tako ne da rešiti težkega mednarodnega življenja in sodelovanja: moč, številčnost in denar naj obvladata ves svet. Zato je pakt četvorice naletel med malimi narodi in državami, ki se ne dajo usužnjati, na odpor. V tem razpoloženju so se sešle države v Londonu na »veliko gospodarsko konferenco«, ki prav te dni umira v zadnjih zdihljajih. Ta konferenca je s svojim tragičnim zaključkom še bolj ubila vero v boljšo gospodarsko bodočnost.

Toda zasijala je vprav povodom te konference luč, luč z Vzhoda, iz Rusije in se razžarela v največji mednarodni dogodek po vojni. Rusija je sklenila nenapadno pogodbo z Malo antanto — Jugoslavijo, Češkoslovaško in Rumunijo — Poljsko in Turčijo. S tem se je osnoval blok držav, ki tvori močno protiutež ne le paktu četvorice, temveč vsej zavojevalni in brezobzirno oblastni politiki zapadno evropskih kapitalističnih držav. V evropsko politiko in mednarodno sodelovanje je s tem tako nenadoma vstopila največja evropska in slovanska velesila — Rusija, ki je doslej stala ob strani. Ta nenadni vstop je močno presenetil ves zapadno-evropski kapitalistični svet, kar priča dovolj jasno vse kapitalistično in meščansko časopisje, ki mu je

malone zastala sapa. Pogodba, ki je v svoji izvedbi neprecenljivo delo ruskega zunanjega komisarja Litvinova ter slovanskih zunanjih ministrov, pa je močno odjeknila med vsemi

Litvinov,
zunanjí komisar sovjetske Rusije.

slovanskimi narodi, zakaj ta pogodba niso mance, ni »kšeft«, temveč iskren korak, iskreno sodelovanje, ki mora ustvariti v Evropi pravilno mednarodno politiko in ravnotežje, pot vseslovanske politike, ki edina more priboriti vsem slovanskim narodom avtoriteto, ki bo jamčila za mir in dobre odnose ne le med podpisnicami pogodbe, temveč na vsem svetu. Poleg tega pa daje slutiti, da so stopili vsi slovanski narodi na pot, ki jim je po vsem zgodovinskem razvoju določena. Cesar ni zmogla zapadna Evropa, ki je hudo politično in gospodarsko bolna, to je zmogel slovanski duh, zmogla slovanska vzajemnost, zmoglo duševno in fizično zdravje Slovanstva. Podoba je, da je zapadna Evropa doigrala svojo zgodovinsko vlogo ter bo morala prepustiti svoje pozicije mladim in svežim silam slovanskih narodov, ki jih je mojstrski umela usmeriti Rusija po svojem zastopniku Litvinovu v sodelovanju z zastopniki Male antante in Poljske.

3. Le v izjemnih primerih se bodo mogle upoštevati tudi prošnje iz nevinorodnih položajev, kjer pa se bo dodeljevalo samo za res letos izkrčeno šmarnico ali izabelo odgo-varjačo številu sadnih drevesc, in sicer največ eno drevesce za 50 izkrčenih trsov šmarnice. Tudi te prošnje je opremiti s potrebnimi prilogi kakor pod 2. in priložiti potrdilo o tem, da je prosilec naročil sadna drevesca pri banovinski drevesnici.

Zborovanje „Zveze slov. bojevnikov“ na Zalostni gori

Za mir in slogo!

Preteklo nedeljo (9. t. m.) je priredila »Zveza slov. bojevnikov« na Zalostni gori pri Mokronogu svoj tabor, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi. Tuje goste je pozdravil v trgu mokronoški župan g. Deu, nato pa so bojevniki odkorakali v lepem sprevedu na Zalostno goro, kamor se je bil pripeljal iz Ljubljane tudi g. ban dr. Drago Marušič.

Pred cerkvijo je bojevnike najprej pozdravil domači g. župnik Bukovitz, nato pa je imel velik cerkveni govor preč. g. duhovni svetnik Ažman iz Ljubljane. Govornik je z vznesenimi besedami opisoval pomen sloge, v kateri je moč in ki je vir narodnega blagostanja.

Po sv. maši, ki jo je daroval preč. g. duhovni svetnik Ažman, se je pričelo zborovanje. Po prečitani in sprejemu vdanostne brzogavke Njeg. Vel. kralju in pozdravne brzogavke generalu Maistru je povzel besedo ban dr. Marušič, ki je pozdravil bojevnike kot nosilce miru in bratstva. Osnova miru pa je pravica. Vedeti pa je treba, da samo enakopravni narodi živijo v slogi in pravičnosti. Zato so bojevniki tudi glasniki narodne sloge. Le v medsebojni slogi napravimo našo državo močno.

Banov govor so bojevniki burno odobraval. Na zborovanju je govorilo še več drugih govornikov, ki so vsi naglašali potrebo miru na zunaj, doma pa potrebo sloge in socialne pravičnosti.

Boj za Podonavje

O boju velesil za politični in gospodarski vpliv v Podonavju smo že govorili. Danes naj dodamo še nekaj opomb k svojim prejšnjim poročilom.

Za vpliv v Podonavju se borita predvsem Francija, ki se opira na Malo antanto, in pa Italija, ki se hoče opirati na Ogrsko, na Bolgarijo in po možnosti tudi na Avstrijo. Obe velesili pa sta si edini v tem, da je treba Avstrijo ohraniti neodvisno od Nemčije.

Iz tega sledi, da boj za ureditev razmer v Podonavju ne bo prej končan, dokler se ne sporazumeta Francija in Italija glede tega vprašanja.

V zvezi z vprašanjem Podonavja je te dni obiskal tudi ogrski ministrski predsednik Gömbös avstrijskega kanclerja, francoski listi pa nekaj namigavajo, naj bi se sklenila tudi med Malo antanto, posebej še Jugoslavijo, in pa med Italijo pogodba o nenapadanju.

Pri vseh teh kombinacijah pa še ni gotovo, kakšen vpliv bo imela — Rusija na podlagi med njo in Malo antanto sklenjenega sporazuma.

Potujoča kmetijska razstava v Litiji

Modri vlak s potujočo kmetijsko razstavo prispe v Litijo v petek dne 21. t. m., kjer bo ostal ves dan. Svečana otvoritev bo ob 8 zjutraj. Kmetje od blizu in daleč, posetite to za naše kmetjsko gospodarstvo velevažno in koristno razstavo v čim večjem številu!

Zatirajmo šmarnico!

Kraljevska banska uprava dravske banovine razglasa: Gospodarski interes banovine, ohranitev dobrega glasu naših vin in zdravje naroda zahtevajo, da se škodljiva šmarnica in druge samorodnice čim prej iztrebijo. Najuspešnejši način pobijanja šmarnice je zeleno precepljenje in krčenje; zeleno precepljenje se priporoča v mlajših, krčenje pa v starejših šmarničnih nasadih. Kraljevska banska uprava bo v okvirju proračunskih možnosti podpirala zatiranje šmarnice na sledeče načine:

1. Dovoljevala bo za vsak uspešno precepljeni trs šmarnice v izrazito vinorodnih legah po 2-20 Din nagrade; zaradi omejenih sredstev se bodo mogli upoštevati le manjši vinogradniki v slabih gmotnih razmerah. Pravilno opremljene prošnje za to nagrado je vložiti najpozneje do 20. septembra t. l. preko občinske uprave in sreskega načelstva. Prošnji je priložiti potrdilo občinske uprave o številu letos uspešno precepljenih trsov šmarnice (o čemer se je organ občinske uprave na licu mesta prepričal) in o tem, ali je položaj res izrazito vinoroden, kakor tudi o gmotnem stanju prosilca. Precepljevanje šmarnice v slabših legah se odločno odsvetuje

in se v takem primeru ne bo odobrila nobena nagrada.

2. Dovoljevala bo za vsaka dva letos izkrčena trsa šmarnice v izrazito vinorodnih legah po en cepljen trs plemenitih sort iz banovinskih trsnic, ki so v Pekrah (p. Limbuš), v Kapeli (p. Slatina Radenci), pri Sv. Uršuli (p. Dramlje), v Leskovcu (p. Krško), v Kostanjevici, v Draščih (p. Metlika), na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru ter na kmetijski šoli na Grmu (p. Novo mesto). Tudi ta prispevek se bo zaradi omejenih sredstev mogel dovoljevati samo res najpotrebnejšim manjšim vinogradnikom. Prošnjam je priložiti potrdilo občinske uprave o številu letos izkrčenih trsov šmarnice, ki jih nameravajo vinogradniki zamenjati z žlahtno trso, dalje o tem ali je položaj res izrazito vinoroden, izjavo o gmotnem stanju prosilca ter potrdilo od navedenih banovinskih trsnic, da je prosilec trsje pri njih naročil. Podatke v prošnjah bodo kontrolirala sreska načelstva preko sreskih kmetijskih referentov. Prošnje je kolkovati s 5 Din. Reševale se bodo po vrstnem redu kakor bodo — pravilno opremljene — prihajale, dokler ne bodo proračunska sredstva izčrpana.

Bolgarska osamljena?

Bolgarski narod je slovanski narod. Zato ga je tembolj neprijetno zadelo, ko ni aktivno sodeloval po svojih predstavnikih pri pogodbi o nenapadanju, ki so jo sklenili slovanski narodi z Rusijo na čelu, v kateri se vzpostavlja sodelovanje in vzajemna politična pot vseh Slovanov. Za vse bolgarsko narodno čuvstvanje je to hud udarec, ker se je namreč ob tej priliki tako jasno pokazalo, da bolgarska zunanja politika ne hodi prave poti, ne hodi poti, ki jo narekuje slovanska bodočnost, da bolgarska zunanja politika ne zastopa načel pok. Aleksandra Stambolijskega, ki je hotel združiti z Jugoslavijo in si želel močne politične in kulturne avtoritete in samostojnosti vseh slovanskih narodov v eni sami veliki zajednici Slovanov.

Udarec, ki je padel ob priliki tako veličastne afirmacije in zmage Slovanstva, je z obžalovanjem zabeležila večina bolgarskega časopisja, zlasti pa glasila posameznih skupin razbitega bolgarskega kmeškega gibanja, katerega so potisnile ob stran meščanske in buržujske stranke, ki so seveda v celoti odgovorne za zunanje politični udarec, ki je te dni zadel Bolgarijo. Da je padel ta udarec, je spričo politike, ki jo te stranke vodijo, popolnoma razumljivo. Znano je, da se giblje vsa bolgarska zunanja politika popolnoma v okviru italijanskih želja in interesov, ki jih skuša Italija uveljaviti na Balkanu potom Albanije in Bolgarske. V službo teh italijanskih želja in interesov je stopila večina bolgarskega meščanstva in buržoazije ter skupina makedonstvujuših, ki se bore za neodvisno Makedonijo ter proti naši državi. Temu skrajno oportunističnemu meščanstvu in buržoaziji pa sta se — za čuda — priključila tudi dva ministra, ki sta postala ministra na račun bolgarskega kmeškega gibanja, ministra Gičev in Dimov. Izdala sta načela pok. Stambolijskega, načela in borbenost bolgarskega kmeškega gibanja ter se pomeščanila. Vsa »vrhnja plast« in »oblastniki« bolgarskega naroda so pravi italijanofili, daleč od bistva in stremeljen bolgarskega naroda, boreč se samo za svoje osebne koristi in profit. Zato je povsem razumljivo, da vsi ti »oblastniki in vodje« bolgarskega naroda, prežeti z zahrbtnostjo in italijanofilstvom, niso mogli sodelovati pri veličastni slovanski pogodbi, ker ta pogodba ni v interesu Italije.

Spametoval pa je ta udarec vse štiri skupine bolgarskega kmeškega gibanja, ki so bile vsaka zase ter se med seboj pričale. Ob tem velikem slovanskem dogodku je zmagala pamet; združile so se v močno stranko kmečke opozicije, ki se bo gotovo uspešno borila za zmago načel pok. Aleksandra Stambolijskega.

Gospodarska osamljenost Amerike

Žalostno umrla konferenca v Londonu dokazuje, da se hoče Amerika z vsem svojim gospodarstvom popolnoma izolirati in osamiti ter je pripravljena opustiti vse odnose z ostalim svetom. Amerika bo tako ostala popolnoma osamljena in razmere in bodočnost bo pokazala, ali je to pametno ali ne.

Pričetek lova na prepelice, jerebice in zajce

Vsled letošnjega deževja, ki je gotovo neugodno vplivalo na rast in ploditev divjačine, je ministrstvo za gozdove in rudnike določilo, da prične letos lov na prepelice šele 15. avgusta, na zajce in jerebice pa šele 15. septembra.

Rusija za iskreno sodelovanje

Ruski zunanji komisar, sloveči Litvinov, je na nekem banketu izjavil, da je vsa politika Rusije prežeta z željo po miru in zaupljivosti. Rusija nima nobenih imperijalističnih teženj ter odklanja in obsoja vsako prisvajanje tuje zemlje.

Vaš verni tovariš!

Od nekdanj že je Schichtovo terpeninovo milo gospodinji zvest zaveznik pri pranju in domačem delu. Ohranite mu tudi Vi trajno prijateljstvo.

Torej Pazite prav posebno na izvorni ovoč in na varnostno znamko „JELEN“. Pofem se Vam ni bati ponarejenih mil.

..ampak poprej za namakanje: Ženska hvala!

SCHICHTOVO
TERPENTINOVNO MILO

ST.3-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Inž. Josip Teržan:

Za kmečke zbornice

Kmetko-gospodarska upravna veda je še zelo mlada. Vendar pa ima v zadnjih desetih letih zelo bogato literaturo od najpriznanejših svetovnih strokovnjakov — ekonomov in agronomov. Ker zadobiva kmetški stan vsak dan večjo važnost, se skuša ustvariti tudi nov program za pridobitev »kmečke duše«. Vse politične stranke se borijo za kmeta, t. j. za kmetški glas, za njegovo politično podporo, za legitimacijo, da predstavljajo kmeta. To pa še posebno v takozvanih agrarnih državah.

Smatramo, da ne bo kmet imel nikdar mnogo od vseh tistih, ki ga rabijo samo pri volitvah. Nasprotno! To so uvideli kmetje v naprednejših in stanovsko prebujenih državah. Tam so se organizirali v svoje politične organizacije — vsi, ki pripadajo isti slojni produkciji, v eno fronto. Tako imamo ogromno močne kmečke organizacije na Češkoslovaškem, Poljskem in v Bolgariji. V Jugoslaviji mi takšnih skupnih, slojno produkcijskih organizacij ne poznamo. In prav radi naših profesionalnih politikov, ki se takoj vrinejo v vsak idejni pokret, postanejo voditelji in ga kmalu, vsled svoje duševne in moralne plitkosti pretvorijo v ostudno mlako protekcijonizma, koristarstva in koristljubja...

Čistih organizacij, ki bi se iskreno zavemale za jugoslovanskega kmeta pravzaprav skoraj nimamo. Tu in tam imamo sicer skromne začetke; vsi pa so pravzaprav šele v razvoju! Vse te organizacije niso prišle izven svoje ožje, krajevne sredine in predstavljajo več ali manj krajevno močne skupine, iste verske in plemenske pripadnosti, ki pa kot celota zelo malo po-

menijo in malo dosežejo, ker ne predstavljajo večine in skupnosti kmeškega naroda, temveč samo del, ki je, praktično vzeto, vedno si nasproten z drugim delom kmeškega ljudstva, živčim v isti vasi. Da je to nezdravo, da ne vodi k napredku in blagostanju, ni treba še posebej dokazovati. Mlajši generaciji vsaj ne, ker prav ta ne more razumeti stanja, ki ga je ustvarila starejša generacija — in ki še vlada, žal, danes v slovenski vasi.

Kako torej rešiti našo vas in podeželje od neljube dedščine? Ali je mogoče danes takoj zbrati vse slovenske kmete v isto politično stranko? Ne! Zaslepljenost in zagrizenost je, žal, prevelika, tako da prehaja od slučaja do slučaja že v fanatizem.

Torej pustiti tako kot je! To bi pomenilo propast slovenske vasi.

Državna uprava, ki je poklicana, da skrbi za naše kmetijstvo, je vse preveč birokratizirana. Najvažnejše pri tem pa je, da je kmet ne smatra za svojo. Zelo nerad se nanjo obrača. Nima vanjo zaupanja. Obrača se do nje samo v slučajih, ko to predpisujejo zakoni in naredbe. Nima torej administrativnega (upravnega) organa, ki bi ga smatral za svojega, kateremu bi zaupal, za katerega bi prostovoljno žrtvoval in preko katerega bi dvignil svoj glas v obrambo in napredek svojih interesov. Sloj, ki takšne organizacije nima, ne more napredovati in si priboriti to, kar mu gre. V reorganizaciji dose-danjih, bilo katerih si bode organizacij, ki so do danes predstavljale s pravom ali nepravom slovenskega kmetovalca, ne vidim resničnega poživljenja naše vasi v kmetko-gospodarskem

oziru. Ustvariti moramo nekaj novega. V tem novem morajo z ljubeznijo, z vero in z upanjem sodelovati vsi, ki obdelujejo slovensko zemljo in se preživljajo v prvi vrsti od zemljedelstva.

Naš narod uživa v samoupravi! Glede kmetско-gospodarskega dela se je to najočitneje videlo pred dvema leti, ko je novi zakon o povzdigi kmetijstva ustanovil sreske kmetijske odbore. S koliko ljubeznijo, zaupanjem in vero v svoje lastne, ustvarjajoče moči so pristopili ti odbori k delu.

Organizirati je treba vse naše slovensko kmetско gospodarstvo v harmonično celoto, in pri tem zasledovati glavne gospodarsko-trgovske smotre:

1. pridelovati kakovostno blago, tako kot konzument zahteva;

2. pridelovati za domači trg vse, kar potrebujemo;

3. pridelovati, kolikor je še zemlje na razpolago, samo one pridelke, s katerimi lahko konkuriramo na svetovnem trgu in ki se tudi tam dobro plačajo;

4. Celo produkcijo urejevati po načrtu, da ne nastopi nikjer hiperprodukcija in vsled tega nerentabilnost pridelovanja dotičnega produkta.

Pristopiti k ureditvi slovenskega kmetско-gospodarskega vprašanja je mogoče le v slučaju, ako imamo trdno in solidno podlago v skupni organizaciji vseh zemljelcev. Takšna skupna organizacija, v kateri bi naš kmet sam odločeval o svoji usodi in bi sam rezal kruh sebi in svojcem, je predpogoj za ustanovitev nekaj novega, lepega in koristnega. Pred tem pa se mora blesteti neviden križ, v duši mora goreti neugasljiva vera, srce mora biti polno neomahljivega upanja v to, kar složno gradijo vsi za svoj blagor in blagor svojih otrok.

Omeniti hočemo še praktično pot, ki bi mogla dovesti do tega visokega ideala slovenske kmetско-gospodarske skupnosti, delovanja, ustvarjanja, blagostanja in kulturnega uživanja.

Kakor smo že omenili, na čisto politični podlagi ne gre. Sicer pa ne uspeva trajno nobena ideja, če ni zgrajena na gospodarski podlagi! Tudi drugod ni šlo, pa so vzeli v pomoč novo stanovsko organizacijo, ki so jo nazvali »Kmetijsko oziroma Zemljedelsko zbornico«.

(Konec prihodnjič.)

Čebelarji prevaževalci!

Vsled vedno bolj napredujočega prevaževanja čebel v razne paše, nastajajo med domačimi čebelarji in prevaževalci prepiri, ki vodijo včasih do neljubih posledic. Da se temu odpo- more, sklicuje čebelarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani sestanek na dan 17. julija t. l. ob 1. uri popoldne v kletno dvorano hotela Miklič (nasproti glavnega kolodvora) v Ljubljani.

Društvo hoče združiti prevaževalce v zadrugi, ki naj bi, ne le uredila prevoz, temveč, ki bo tudi mnogo koristila malim čebelarjem, ki sedaj prevažajo s prevelikimi stroški.

Pridejo naj tedaj na sestanek vsi, ki se za to zanimajo, tudi nečlani in sicer iz mesta in iz dežele.

VIII. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV

Zalec v Sav. dol., dne 7. julija 1933.

V minulem tednu so se vremenske razmere je v toliko izpremenile, da je bilo manj padavin, temperature — posebno nočne — pa so se prej znižale kot povišale. Rast že itak vitkih rastlin je šla sicer malo navzgor, ne pa v širino.

Če ne bo kmalu solčnih dni in toplih noči, bo letina le srednjevelika. — Društveni odbor.

Kmetška mladina naročaj in čitaj svojo edino mesečno revijo »Gruda«!

Mladina

Doslednost

Učeni ljudje mnogokrat uporabljajo gornjo besedo, katere pravi pomen hočem v nekaj besedah raztolmačiti tovarišem in tovarišicam, ki imajo dovolj drugega dela, kot pa se ukvarjati s takimi pojmi podrobneje.

V glavnem lahko ločimo: doslednost v nazorih (prepričanju) in doslednost v taktiki. Prva mora biti stalna, druga se pa lahko izpreminja.

Doslednost v nazorih je bolj važna. Tu je možno samo dvoje: ali si možak ali pa šlapa. Naj nam bo vedno sveta stvar, da smo in ostane enega prepričanja, pa četudi bodo prišli med nas drugi in ga hoteli drugače tolmačiti!

Doslednost v taktiki (t. j. v načinu in sredstvih za doseg istih ciljev) pa ni vedno potrebna. Saj vsakdo vé, da lahko prideš na isti kraj po različnih potih. To je zadeva razuma. Izbral si boš ono pot, ki se ti zdi najboljše, oziroma oni način, ki ga smatraš za najučinkovitejšega.

N. pr. lahko z vso pravico rečemo, da je nedosleden v prepričanju oni, ki je v načelnih in temeljnih vprašanjih kmetškega pokreta danes na popolnoma drugem stališču, kot ga je zastopal pred nekaj časom. Nasprotno bi delali krivico onemu, ki bi mu očitali tako nedoslednost, če je danes istega prepričanja v besedah in dejanjih, kot je bil nekoč in če je zagrešil samo to, da je za doseg pravega cilja izbral po boljši pameti drugo pot, kot jo ta ali oni smatra po svoji pameti za edino pravilno.

Kot sem dejal: Po doslednosti sodimo ljudi, prav posebno one, ki prihajajo v naš lepo se razvijajoči mladinski pokret in ki potem sebe spoznavajo za edino poklicane, da zavzamejo vodilna mesta v našem pokretu. N. pr.: Je-li tovariš vedno bil dosleden kmetškemu pokretu, ali ni mogoče prišel k nam iz nasprotnega tabora, da bi spremenil naš program ali pa zato, ker mu pri nas bolje kaže? Ni-li bil mogoče v svoji preteklosti kdaj največji nasprotnik kake temeljnih točk našega programa.

Tako, dragi tovariši in tovarišice! Zaupanje moremo imeti le v dosledne ljudi in to bodi glavno merilo za presojanje, nikakor pa ne učena, zavita in preračunana izvajanja nedoslednih ljudi.

Navsezadnje ni tako huda reč, če spremeni nazore iskren in pameten človek. Nek slaven mož je dejal: Kdor spremeni prepričanje, je: ali izredno moder ali pa zelo zabiti in podel. Če torej pride v naše vrste član ali članica, ki se poprej ni strinjal z našim programom ali mu bil celo nasproten, pa je sedaj le pristopil k nam, moramo biti previdni in mu ne smemo pustiti glavne besede, če hočemo, da ostane kmetско-mladinski pokret čist in jasen.

Stane Škrabar.

★

Dekleta za svojo izobrazbo

V nedeljo, dne 9. julija, je praznovala naša mladina zopet svoj pomemben dan. Bil je prvi sestanek novo ustanovljenega »Dekliškega odseka« društva kmetških fantov in deklet. Tovarišica A. Oevirkova je zbrala precejšnje število mladih deklet, ki so komaj zapustile osnovno šolo in jih združila v tem zapisku. Tovarišica jim je razložila pomen DKFID za kmetско mladino; zlasti pa je povdarjala nalogo deklet v tem pokretu. Mlada dekleta so z največjim zanimanjem in navdušenjem sprejela program tega odseka, katerega prvi in glavni cilj je: vzgojiti

res zavedno kmetско dekle. Pričele pa so takoj z resnim delom. Da se bodo lažje poglabile v društveno življenje, so bili med nje razdeljeni stari letniki »Grude«. Razdelile so se tudi vloge za prvo igro, katero prirede istočasno s starejšimi člani društva. Dogovorile so se, da se bodo odslej vršili sestanki redno vsako nedeljo popoldne. Na teh sestankih bodo obravnavale vsa potrebna, koristna in zanimiva vprašanja, ki so važna za življenje naših deklet. Naša izobrazba bo skupna, ker le na ta način bo dosežena ona velika naloga društva kmetških fantov in deklet. Tudi za zabavo je poskrbljeno, tako se bodo v nedeljo 23. julija skupno z ostalimi člani udeležile izleta na Menino planino in pozneje pododborovega izleta iz Celja na Mrzlico. — Vabimo vsa sosednja društva, da pohite z nami prihodnjo nedeljo na Menino planino!

Iz naših društev

Celje. 1. redna odborova seja »Pododbora Zveze kmetških fantov in deklet« v Celju se bo vršila v nedeljo, dne 23. julija t. l. v klubi sobi hotela »Union« v Celju. Pričetek ob 9. uri popoldne. Pismo vabilo z dnevnim redom sledi. — Odbor.

Društvi kmetških fantov in deklet iz Celja in Trnovelj priredita dne 6. avgusta v Gaberju tekmo koscev, združeno z velikim kmetско-delavskim mladinskim manifestacijskim zborovanjem. Vsa sosedna tov. društva prosimo, da upoštevajo našo prireditev in prihitijo manifestirati naše mladinske ideje, da pokažemo svetu, da živi mladina, nada in upi malega človeka, da si hočemo priboriti pot k boljši bodočnosti, najsi bodo zapreke še tako velike, jih bomo odstranili in zmagovalno korakali k svobodi. — Odbor.

Ig. Izansko okrožje Društev kmetških fantov in deklet je priredilo v nedeljo, dne 9. t. m. tekmo koscev za prvaka izanskega okrožja. Tekmi je prisostvovala nad pričakovanje velika množica ljudi, tako da je bila celotna prireditev pravi kmetški tabor. Zvezo kmetških fantov in deklet je zastopal tov. Kronovšek, ljubljanski pododbor tov. Tomšič, za izansko okrožje je govoril tov. Janežič, a prireditev je vodil tov. Cankar. Tekmovalo je 13 koscev iz raznih izanskih društev kmetških fantov in deklet, od katerih je zasedel prvo mesto in postal prvak okrožja tov. Šenk Franc iz Iga, drugi je bil tov. Mazi Ivan iz Iške vasi in tretji tov. Krumše Janez iz Podkrima. Vsi tekmovalci so prejeli lepe nagrade. Po končanem tekmovalstvu se je razvila prijetna kmetška veselica, na kateri je sodelovala domača godba na pihala. — Tudi nedeljska prireditev je nudila lep dokaz o skupnosti, ki druži vsa izanska društva k splošnemu in ustvarjajočemu delu za dobrobit slovenske vasi. — V nedeljo smo imeli pri nas tudi ustanovitev Kmetijske strojne zadruge, kateri je takoj pristopilo 30 članov, tako da je uspevanje za naš kraj prepotrebne zadruge zagotovljeno.

Blake pri Podzemlju, Bela Krajina. Naše novo ustanovljeno Društvo kmetških fantov in deklet je priredilo dne 15. junija svojo prvo tekmo koscev. Tekma je uspela v vsakem pogledu dobro. Udeležilo se je prireditve veliko kmetškega ljudstva, pa tudi inteligenca, ki je s tem pokazala, da razume našega belokranjskega kmeta in mu hoče pomagati pri izboljšanju njegovega težkega položaja. Tekme, ki sta jo v splošno zadovoljstvo vodila sreska kmetijska referenta gg. Konda Ivan in Emeron Stoklas, se je udeležilo 12 koscev. Nagrade so dobili sledeči tovariši: I. Šegina Janez iz Prilozja, II. in III. Starašinič Peter iz Cerkvišč in Šegina Lojze iz Prilozja, IV. Šegina Franc, V. Šuštarčič Janez, oba iz Prilozja. Da je prireditev tako lepo uspela, se moramo predvsem zahvaliti tov. Društvu kmetških fantov in deklet v Gradacu, ki nam je vsestransko pomagalo.

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Novice

Ban dr. Marušić na dopustu

Ban dr. Drago Marušić je nastopil v ponedeljek svoj redni letni dopust.

Manifestacijski zbor JRKD v Beogradu odgođen

Veliko manifestacijsko zborovanje JRKD, ki je bilo sklicano za 23. julija t. l. v Beogradu, je odgođeno za nedoločen čas.

Za zborovanje se je prijavilo že doslej okoli 340.000 ljudi.

Pač pa se bo vršil kongres stranke po določenem programu.

Nove dopisnice

Prometni minister je dovolil, da pridejo v promet poleg starih dopisnic še nove, s slikami naših krajev. Dopisnice bodo po 75 par.

Škof Budanović in Sokol

Škof v Subotici Budanović je bil nedavno obsojen zaradi žalitve Sokola (v znanem pastirskem pismu) na 10 dni zavora in na 4.800 Din globe.

Sokol pa je sedaj na merodajnem mestu predlagal, naj se kazni ne izvrši, ker je zadovoljen s formalno obsodbo.

Domače vesti

Na Menini planini se je pojavil medved in v svoji krvoločnosti raztrgal več posestnikov precej ovac.

V pijanosti je legel na železniški tir neki delavec iz Požarevca ter zaspal. Vlak mu je odrezal obe nogi.

Pri kopanju je utonil Nikola Režen, iz Tržiča pri Krškem.

Iz Belgije in Holandske so se pretekli teden vrnili rudarji, 90 po številu.

Banovinski odbor JRKD za savsko-banovino predlaga, da se dosedanje ime Jugoslovanska radikalna kmetijska demokracija spremeni v Jugoslovansko narodno kmetijsko stranko.

V Mariboru in bližnji okolici so v prvi polovici letošnjega leta pokadili za 11 milijonov dinarjev tobaka.

Dejanje blazne žene. V Vranji v Srbiji je neka umobolna mati zaklala z nožem svojega triletnega sinčka.

Požar. V Črešnjevcu pri Slov. Bistrici je uničil požar vso domačijo posestniku Korenu.

V novomeškem srezu imajo 45 šol s 136 razredi.

Prijateljska pogodba med Italijo in Rumunijo poteče 18. t. m. Poročajo, da jo Rumunija ne namerava obnoviti.

Zborovanje JRKD v Št. Jakobu ob Savi. V nedeljo 16. t. m. dopoldne ob pol 11 bo v Št. Jakobu ob Savi velik shod JRKD, na katerem bosta poročala g. minister Pucelj in narodni poslanec g. Koman. Sresko tajništvo poziva vse sosednje krajevne organizacije, da obveste o tem članstvo, da se udeležijo zborovanja v čim večjem številu. — Sresko tajništvo JRKD za ljubljansko okolico.

Tomišelj pod Krimom. Izansko okrožje »Društvo kmetijskih fantov in deklet« priredi v nedeljo dne 23. julija v Tomišlju veliko tekmo žanjic za prvenstvo Izanske. Vse prijatelje kmetijske mladine vabimo, da se prireditve v čim večjem številu udeležijo. — Izanski okrožni odbor D. k. f. i. d.

Zaradi ukradenega asa mu je odgriznil nos. Na obali Dunava v Novem Sadu so delavci kvartali in Sima Smuč je izmaknil svojemu tovarišu Ivanu Bijandiču as, da bi igro dobil. Bijandič je planil nanj in mu odgriznil nos, potem je pa pobegnil.

Drzen vlom pri belem dnevu. V brodarstvo hišo v Zavrću je te dni vlomil neznan tat v času, ko je brodar Bezjak Anton vozil preko Drave nekega potnika. Ko je priveslal Bezjak nazaj na breg, je ugotovil, da mu je neznanec odnesel 750 Din gotovine, dva samokresa, dva para čevljev in eno suknjo. Brodar je tatu zasledoval, a je nepridiprav v bližnjem gozdu izginil.

Nove cene soli v industrijske svrhe. — Upravni odbor monopolske uprave je določil nove cene soli v industrijske svrhe in sicer za morsko sol iz solarn v Ulcinju, Pagu in Stonu Din 40 za 100 kg, za vse vrste soli iz prodajnih monopolskih skladišč iz solarne v Preki — Simin Hanu pa Din 60 za 100 kg.

Velika kmetijska razstava v Valjevu. V Valjevu bo 22., 23. in 24. t. m. velika sadjarška, živinorejska in čebelarška razstava. Obenem se bo vršil tudi kongres vinogradnikov, čebelarjev in sadjarjev.

Medved kolje govedo. V neki vasi v okolici Sarajeva je medved v eni preteklih noči poklal osem goved. Kmetje so brez orožja, ki so ga morali oddati, in se ne morejo braniti proti medvedu.

Sodne takse v Dravski banovini. Po statističnih podatkih apelacijskega sodišča v Ljubljani je bilo letos v 5 mesecih do konca maja plačano na raznih sodnih taksah že 5.531.034-60 Din. Največ meseca marca 1 milijon 399.409 Din, najmanj aprila 778.536-11 dinarjev. Meseca maja je Dravska banovina izdala na raznih sodnih taksah, plačanih v kolekih, 872.911-34 Din, torej nekoliko več kot aprila.

Smrtna nesreča pri obiranju češnje. V Samoboru se je ponesrečil soboslikarski vajenec iz Zagreba Ivan Horvat. Z nekim svojim prijateljem se je bil podal na izlet v Samobor. Na svojo nesrečo je splezal tamkaj na neko češnjo. Veja, na kateri je stal, se je odlomila in nesrečni Horvat je padel tako nesrečno, da se je nabodel na kol v plotu, ki mu je predril trebuh.

Velika množina strupenih kač v Bosni. Delavci, ki popravljajo železniško progo med Bihaćem in Pokojem, so te dni naleteli na veliko množino strupenih kač, ki so si pripravile ležišča ob progi. Zlasti mnogo so jih našli pod pragovi, katere so morali predstavljati za veliko previdnostjo.

Lepa gasilska svečanost v Zg. Kašlju ob priliki 25 letnice obstoja društva in blagoslovitve društvene zastave. Svečanost se je vršila pod pokroviteljstvom bana gosp. dr. Draga Marušića.

Cigana kot konjska tatova. V zapore litjskega sodišča so privedli orožniki dva cigana iz rodu Nikolićev, ki imata na vesti že veliko število predrznih tatvin. V dolini Besnice sta nedavno ponoči stikala po kaščah, kmetu Bučarju pa sta iz hleva spregla tudi par konj, izveleka iz shrambe voz ter nanj naložila nakradeno blago. Po napornem zasledovanju so tatove zajeli in jim odvzeli tudi plen. Nikolića sta po aretaciji skušala zbežati iz zaporov, sedaj pa sta bila z varnim spremstvom odpremljena v Litijo, ker sta na področju tamošnjega sodišča izvršila največ tatvin.

Dve nezgodi. 8letni posestnikov sin Petek Franc iz Dornave je padel s češnje tako nesrečno na glavo, da je dobil hude poškodbe in so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico. — 7letnega Smodića Mirka, posestnikovega sina od Sv. Andraža v Haložah, je povozil neznan kolesar na cesti pred hišo ter mu prizadejal hujše notranje poškodbe. Deček je moral v ptujsko bolnišnico.

Začetek žetve v Bački. Ta teden prično z žetvijo v Gornji Bački. Pričakujejo žetev srednje množine. Na nekaterih krajih so izvedli poskusno žetev in po njenih rezultatih sodijo, da bo vrglo eno jutro kakšnih 10 do 12 meterskih stotov.

Popil je liter žganja. V Ključu je 40letni Emin Muratagić, sluga pri nekem trgovcu, z neko družbo stavil, da bo na dušek izpil liter žganja. Kar je obljubil, je tudi storil. Izpil je na dušek liter močne slivovke. Dve uri pozneje pa se je zgrudil na tla in umrl za zastrupljenjem z alkoholom.

Huda motociklistična nesreča. V sredo zvečer okrog 20. sta vozila iz Kamnika proti Duplicji dva mlada motociklista. Komaj 1 km iz mesta je motociklist, ki je vozil zadaj, zadel na ovinku v neko oviro in v velikem loku zletel po tleh. Pri padcu je dobil hude poškodbe po obrazu in po rokah ter si zlomil nogo pod kolenom.

Obupen čin sluškinje. Pretekli teden je skočila 27letna Marija, sluškinja v neki gostilni v Celju, z levega brega Savinje poleg brvi v parku v vodo. Neka perica, ki je v bližini prala, je skočila za obupanko in jo potegnila iz plitve vode.

Peš iz Beograda v Čakovec. Bolgar Nikola Mihajlov, ki biva v Čakovcu, je pred kratkim odpotoval v Beograd, kjer naj bi dobil vizum za potni list, da bi se mogel vrniti domov na Bolgarsko. V Beogradu pa so ugotovili, da potni list ni v redu. Ker je Nikoli zmanjkalo denarja za vlak, se je vrnil peš v Čakovec. Rabil je za pot iz Beograda v Čakovec sedem dni.

Nesreča kolesarja. Radović Leopold, 18-letni trgovski vajenec iz Črnomlja, se je peljal s kolesom na izlet v Metliko. Ko se je vračal domov, se je pred Črnomljem zadel z drugim kolesarjem, padel na tla in si zlomil desno ključnico.

V Mariboru se je ustanovila »Drava« gospodarska zavarovalna zadruga r. z. z o. z., ki se bavi z ljudskim zavarovanjem, z zavarovanjem dote, gospodarske osamosvojitve in koles proti tatvini. Zadruga ima od ministrstva trgovine in industrije odobrene pravilnike. Centrala zadruga se nahaja na Kralja Petra trgu 6.

Vesti iz sveta

V Rumuniji bo vlada uvedla monopol na žito.

Velik prekop, ki veže Baltsko morje z Belim morjem, je otvorila ruska vladna komisija. 3000 socialnih demokratov so zadnji teden zaprli v Nemčiji.

Na Češkoslovaškem je v telovadnih društvih včlanjenih nad 900.000 oseb.

V londonskem parlamentu so odkrili skri-vališča, kjer živi nad 200 mačk, ki jih mislijo sedaj izgnati.

V Moskvi bodo zgradili novo in največjo palačo sovjetov.

Središče iz Nemčije pobegle in izgnane socialne demokracije je postala Praga.

Mlad ruski inženjer Muranjev je prehodil peš pot iz Rusije v Ameriko.

Na proslavi dneva ameriške samostojnosti je v gneči našlo smrt 250 ljudi.

Tardieu, bivši francoski ministrski predsednik, zahteva izpremembo francoske ustave.

Angleški narodni poslanci »pijejo vino kot žolne«, kar je izjavil A. Salter ter si s tem nakopal precej jeze.

Češkoslovaške železnice so zaključile svoj račun za prve štiri mesece z deficitom 436 milijonov.

Stara Zagora in Loveča sta kraja, kamor internirajo bolgarske oblasti makedonstvujoče.

Eno milijardo 95 milijonov znaša deficit bolgarskega državnega proračuna.

V Podkarpatski Rusiji so velikanske poplave zalile cele vasi. Nesreča je zahtevala okoli 200 žrtev, nad 500 kmečkih domov pa je popolnoma porušena.

Zlato denarno podlago je opustila Estonija.

Velik požar v ladjedelnici Nantesa. Pretekli teden je nastal velik požar v tukajšnji ladjedelnici. Goreti je začelo v skladišču premoga in lesa. Ogenj se je širil z bliskovito naglico in je uničil vse skladišče. Škoda znaša več milijonov frankov.

Fašistična kulturna diktatura. Fašistično prosvetno ministrstvo je odredilo, da se morajo revidirati vsa pravila in pravilniki italijanskih znanstvenih in umetniških akademij, društev in ustanov.

Štiri smrtne obsodbe v Berlinu. Berlinsko sodišče je obsodilo na smrt štiri razbojnika, ki so napadli uslužbenca avtobusnega podjetja, ki so vozili izkupiček dneva ter enega izmed njih ubili.

Najstarejša zemljanka,
Mehičanka Martina dela Roca, ki trdi da šteje 170 let.

Steklena obleka. Pariške modne trgovine prodajajo kot zadnjo novost steklene damske obleke. Novo blago je najbolj slično umetni svili in je tkano iz pramenov raznobarnega neprozornega stekla. Stekljena obleka tudi ni težja od svilene.

S konjskim kopitom v čeljust jo je dobil Andrejčič Alojzij iz Gorenje vasi pri Šmarjeti. Pomagal je voziti ječmen svojemu bratu. Ko je pripeljal domov na dvorišče voz ječmena, je spregel konje. En konj je pa ritnil in zadel.

Nemčija bo uničila 404.000 ton starih ladij. V Nemčiji so letos pričeli v velikem obsegu razdirati stare manj racionalne trgovske parnike. V celoti bo za staro železo prodanih in uničenih 111 parnikov s 404.000 bruto-registrskimi tonami, to je toliko, kolikor znaša vsa tonaža jugoslovanske trgovske mornarice. Do konca junija je bilo razdejanih že 16 ladij s 54.000 tonami, v ladjedelnicah pa trenutno razdirajo 59 nadaljnjih ladij s 207.000 tonami.

D'Annunzio želi leteti v stratosfero, na je naprosil profesorja Piccarda, da ga pri bodočem letu vzame s seboj.

Madžarsko sta oborožili z avijoni za bombardiranje in izvidnice Italija in Nemčija. Madžarsko zasledovanje zrakoplovstva šteje sedaj 5 eskadril, zrakoplovstvo za bombardiranje pa 4. To je vse v dokaj čvrstem skladu z mirovnimi dogovori.

Podražitev moke v Ameriki. Cena kruhu je zaradi skoka žitnih cen začela naglo naraščati.

Kose napol zastonj!

dobiš, dokler traja zaloga, pri EKONOMU,
Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 7

Nemčija z Japonsko. Kot protiutež vzhodno-evropskemu paktu snujeta Nemčija in Japonska tajne dogovore za medsebojno zvezo.

Japonski dumping. V Evropi, zlasti v Holandiji, so se pojavile zadnji čas električne žarnice in dvokolesa japonskega izvora, ki so za 90 odstotkov cenejša kot evropska. Ena žarnica stana n. pr. 1-80 Din, kolo pa 220 Din.

Pri bolezni srca in poapnenju žil, nagajenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigurava »Franz Josefova« grenčica lahko izprazenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja, na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno starejšim ljudem. Frane Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Jakob Lapuh:

Peregrin Zavozen

(Povest iz davnine.)

(Nadaljevanje.)

»Kaj naj mu rečem?« mi je kluvalo v glavi. Naj mu mar priznam, kako me bega misel na žensko v zapadnem delu gradu?

Že ob sami taki misli me je izpreletela vročina in sem se naglo umaknil:

»Kako naj mislim na lepote, ko niti ne vem, kje mi je tekla zibel, kdo mi je oče in kdo mati —«

Stric je nenadoma pridržal korak, češ:

»Fant, s tem se ne ukvarjaj —«

»Pa ima vendar vsak človek očeta in mater!«

»No — in —?« je bil videti stric nejevoljen. Zazdelo se mi je celo, da je zasenčila sicer tako vedri obraz bolečina. Ustnice so mu podrhtevale in oči so bile vlažne. Spričo tega mi je prišel upadati pogum.

»Samo tako sem mislil,« sem zajeljal, kakor da me je sram.

»Važno je, da živiš,« se je zdajci obvladal vitez, a glas se mu je tresel in je bil stisnjen in malone trd. »Važno je, da si na svetu in v tvojih lepote, ki se ti nudijo. Več ko jih vžiješ, bogatejši si. Zate je to še posebej važno, zakaj vitez Žiga in jaz sva ti namenila —«

V hip se je prekinil:

»Ali se še kaj spominjaš Valerije?«

Seveda sem se je spominjal, sicer bolj blede, vendar še točno. V minulosti se mi sploh zdi vse nekam zastrto. Le odkod sem prišel semkaj v grad in zakaš se zdajle Teodor vede tako čudno?

Včasih se mi sanja, da živim kje daleč v samotni koči med ljudmi, ki jih nič ne poznam, pa jih imam vzlic temu rad. V dalji šumi. Ali je to morje? Potem joka nad menoj lepa, lepa ženska, deklica, še skoraj otrok. Pa pride stric in lepa deklica kleči pred njim. Takoj nato sem zopet v gradu, kjer se bojim viteza Žige —

Kakor v mrzlici pripovedujem, a stric me prekine:

»Neumnost! Sanje so same neumnosti —«

»Pa si ne morem pomagati!« bi se rad malo pokujal, vitez pa zamahne z roko:

»Zapomni si, da se v nedeljo vrne Valerija domov! To je eno, a drugo nič manj važno: Pazi, da se ji ne boš skušal preveč približati! Zdajle greš v vihrava leta! Ker ti želim dobro, te o pravem času svarim.«

Kakor je izrekel, me je pustil sredi parka in odšel, meni pa je bilo tako brezumno težko pri srcu, da sem se stisnil v senco starega gabra in se razjokal.

Dva dni sem nato taval okrog kakor stepen pes. Čutil sem se tako zavrženega, da sem se ogibal vseh ljudi, v petek zjutraj pa je stric nenadoma odpotoval, češ da se vrne v nedeljo z Valerijo.

Kdo ve, nemara je bil migljaj božje volje, da me je Teodor vabil v svet? Da sem se mu odzval, bi mi bilo morda ostalo neznano vse zlo in gorje, Bog ve... Kakor hitro je odšel, sem začutil silno hrepenenje za njim. Morda sem vprav zbog tega opazil zopet Klotildo, ki me je spričo onega iznenadenja pred kapelo že sama po sebi spominjala strica.

»No, ali zdaj že veš?«

»Kaj?«

»Kako si nespameten,« me je vroče gledala, ko sva se po naključju zopet sestala.

(Dalje prihodnjič.)

Denar naložite najbolje in najvarneje
pri domačem zavodu

Kmeti in hranilni in posojilni dom

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani

Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Račun poštna hranilnice št. 14.257

Telefon št. 28-47

Brzojavni naslov: »Kmeti in dom«

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru.

Stanje vlog nad Din 35.000.000.—

Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno pošt. položnice za nalaganje denarja.

VLOŽNE KNJIŽICE drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja.

POSOJILA daje proti poroštvu, na knjižico in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

BLAGAJNIŠKE URE:

Ob delavnikih od 8—12½ in od 3—4½,
le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg
v Mariboru, Slomškov trg 3

Nakup jajc po teži

Nove uzanice izvoznikov

Združenje izvoznikov jajc in perutnine kraljevine Jugoslavije je sklenilo važen sklep, ki bo zanimal zlasti vse naše štajerske proizvajalce jajc. Sklenilo je s 15. julijem nakupovanje jajc po teži, to se pravi na kilogramme.

V obrazložitev svojega koraka pravi, da je naš izvoz jajc zaradi svetovne gospodarske krize prišel v težaven položaj. Da ne bi ta panoga propadla, je združenje v sporazumu z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu trgovine in industrije sklenilo podvzeti več ukrepov v izboljšanje položaja.

V naslednjem navajamo odredbe Združenja izvoznikov za nakup jajc:

Nove uzanice

Način kupovanja.

1. Ukinja se dosednji način kupovanja na komad in uvaža se kupovanje jajc po teži, t. j. po ceni za 1 kilogram.

1000 jajc — 54 kg

2. Kot podlaga kupovanja na težo se ima vzeti blago povprečne teže 54 kg za 1000 komadov in na tej podlagi se bodo izdajale cene za nakup blaga. Ta podlaga je vzeta zato, ker more tako blago dobavljati omenjeno področje, inozemstvo pa zahteva iz tega področja blago te teže.

Cena

3. Sama cena, katero bodo plačevali vsak čas izvozniki po teži, ni niti predpisana niti obvezna, ampak je prepuščena volji posameznih izvoznikov.

Prevzemanje

4. Samo prevzemanje blaga se more vršiti ali pri izvozniku v njegovem skladišču ali pa izven njegovega skladišča, v kraju stanovanja in končno izven kraja njegovega stanovanja.

a) Pri prevzemanju v skladišču, je način popolnoma enostaven in ni treba nobenih navodil.

b) Izven skladišča v kraju bivanja morajo zbiralci spravljati blago v tako zvane »štajglice«. Netto teža se ugotavlja z odbitkom tare »štajglic«.

c) Izven kraja bivanja izvoznika se mora teža ugotoviti na licu mesta. V kolikor se ne da točno ugotoviti, ker je blago že spravljeno v zaboj, se zaboji stehtajo, trenutno se vzame pri obračunu za zaboj in lesno volno, odnosno slamo 25 kg. Po dovozu blaga v skladišče se bo končno stehtala tara in napravil obračun.

5. Ti predpisi ne ukinjajo splošnih predpisov, ki veljajo v trgovini z jajci kot hranilnim sredstvom. To pomeni, da v kolikor ni posebej določeno, mora prodajalec kljub tem odredbam dobavljati samo tako blago, ki je sposobno za zauživanje kot hranilno sredstvo.

Področje

6. Te odredbe so obvezne za vse izvoznike jajc iz tako zvanega štajersko-zagorskega področja z rajonom Podravine do vključno Virovitice. Vzhodna meja gre po črti: Zagreb—Dugo selo—Grubišno polje—Virovitica.

Prestopki

7. Vsi izvozniki jajc so dolžni držati se v svojem poslovanju teh predpisov. Stroški kontrole gredo na breme krivca, t. j. v slučaju, da se ne drži predpisov, v breme onega, ki je kršil predpise, v slučaju napačne prijave pa na breme onega, ki je napačno prijavil.

8. Ti predpisi se uveljavijo dne 15. julija 1933 in veljajo do preklica, ki ga sklepa plenarni sestanek večine izvoznikov s tega področja.

Za gospodinje

Začetek poletja pomeni za gospodinje veliko olajšavo v kuhinji, ker se s poletjem prične tudi vsakovrstna novina: novi krompir, fižol, kumare (ogurki) in cela vrsta zelenjave od solate do najfinejših vrtnih rastlin, n. pr. špargljev in karfijol. Gospodinja-kuharica torej ni nikdar v zadregi, kaj bo dala na mizo in tudi najbolj priprosta kuhinja ima dovolj blaga na izbiro.

V naših krajih je poleti najbolj razširjena hrana krompir in fižol.

Krompir in fižol, zlasti fižol v stročju, pripravljajo na najbolj različne načine.

Novi krompir daje malo dela. Lahko ga kuhaš ostrganega ali pa celega. Mnogo boljši pa je pečen novi krompir, ker obdrži v sebi vse svoje dobre sestavine. Kjer kuhajo še v peceh, lahko spečeš krompir, ostrgan ali neostrgan, kar v peči; boljši pa je ostrgan. Pečen krompir s surovim maslom uživa rada tudi najbolj razvajena gospoda. Ravno tako je lepo opečen krompir tudi izvrsten dodatek k raznim mesnim jedem. Kjer pa imajo štedilnike, peko krompir ali v pečici (cel) ali pa v posodi (na masti) narezan na precej debele rezine. Da se da tudi novi krompir pripraviti kot solata, je stara stvar.

Fižol v stročju navadno kuhamo in zabelimo. Tudi v krajše kose narezani stroki so izborna prikuha ali pa samostojna jed (fižol v omaki). Fižol v stročju lahko pripraviš tudi kot solato (dodatki: jesih, mnogo olja, malo gorčice in česna).

Fižol v stročju pa lahko shraniš tudi za zimo. Fižol skuhaš samo na pol, potem ga odcedi in stročje posuši. Suho stročje shrani na suhem, zračnem prostoru. Tak fižol se drži v vrečici jako dolgo. Kadar ga rabiš, ga skuhaš do kraja, pripraviš ga pa lahko na vse načine kakor fižol v stročju.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Uničujemo muhe! Roji muh v hiši so znak velike nesnage in skrajne kulturne zaostalosti. Muhe so najbolj odurne in tudi najbolj ogabne živali, s katerimi pride človek v dotiko. Muhe povzročajo kot bacilosiske v letnem času največ obolenj, posebno po okrajih, kjer se pojavi griža. Zato posvetimo muham posebno čez poletje največ pažnje in jih pokončujemo.

Valute

1 ameriški dolar	Din 40-20
1 nemška marka	Din 13-60
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 189-80
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-71
1 italijanska lira	Din 3-05
1 avstrijski šiling	Din 6-60

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28¼% na ime »prima«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48-80 in dobiš še 28¼%, dobiš za dolar Din 62-70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Sejmi

17. julija: Radeče pri Zid. mostu, Zdanska vas, Vinica pri Črnomlju, Muta, Sv. Filip v Vercah;
18. julija: Metlika, Sv. Lenart v Zabukovju, Velenje, Dolnja Lendava;
19. julija: Artiče;
20. julija: Osilnica, Koprivnik, Vitanje, Loka pri Žusmu, Turnišče, Bogojina;
22. julija: Glina, Sodražica, Jesenice na Dol., Sv. Magdalena, Sv. Mohor, Sv. Urban pri Celju.

Dopisi

Mala Nedelja. Sokolska četa priredi svoj prvi javni telovadni nastop v nedeljo, dne 16. julija ob 15. uri pri bratu Koseju z zelo zanimivim sporedom. Po nastopu zabava s plesom. Igra lastna sokolska godba. Vabljeni vsi! Zdravo!

Črna pri Prevaljah. V nedeljo, dne 16. julija t. l. se vrši redni letni občni zbor »Pašniške in gozdne zadruge« r. z. z. o. z. ob 9. uri dopoldne v dvorani gostilne Knez-Prulec v Črni z običajnim dnevnim redom. Na občnem zboru se bodo med drugim pojasnila vsa vprašanja agrarne reforme, zlasti prepisa parcel v zemljiško knjigo in način odplačevanja odkodnine. Posebno važno bo vprašanje razlaščenih gozdov, na kar se opozarjajo vsi zainteresirani, ker gozdno vprašanje je življenskega pomena ne le samo za agrarne interese, temveč tudi za vse mežiške občine. Vsi zainteresirani tudi nečlani zadruge, kateri se res zanimajo za pravično izvedbo agrarne reforme, se vabijo, da se v čimvečjem številu udeležijo. Poroča delegat »Zveze slovenskih agrarnih interesov« tov. dr. Janže Novak iz Ljubljane.

Šmarje pri Jelšah. V soboto, dne 24. junija zvečer, se je vršil v šoli v Sv. Križu pri Rogaški Slatini sestanek županov in občinskih odborov iz vseh okoliških občin. Na sestanku je bil povabljen tudi narodni poslanec g. Spindler. Predmet razprav so bila razna važna gospodarska in druga vprašanja, predsem tudi vprašanje združitve občin. Narodni poslanec g. Spindler je pojasnil glavne določbe novega občinskega zakona.

V nedeljo 25. junija zjutraj po maši se je vršil v Sv. Vidu pri Grobelnem na prostoru pred cerkvijo javen politični shod, katerega so

se udeležili skoro vsi udeleženci prve maše. Shod je vodil predsednik krajevne organizacije JRKD kmet Franjo Golež. Narodni poslanec g. Spindler je razpravljal o vseh aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih ter o delu in bodočih nalogah Narodne skupščine. Na predlog predsednika je bila poslancu od zborovalcev izrečena soglasno zaupnica in zahvala.

V soboto 1. julija se je g. narodni poslanec udeležil sprejema g. bana dr. Marušiča v Šmarju ter mu je v imenu vseh navzočih županov člega sreza predložil tudi program najnujnejših potreb sreza v gospodarskem, socialnem, prometnem in drugih pogledih.

V nedeljo 9. t. m. zjutraj se je pod okriljem krajevne organizacije JRKD v Bučah in pod vodstvom njenega predsednika vršilo po jutranji maši pred hišo poštarja g. Vaha javno zborovanje ob mnogobrojni udeležbi naroda. Po obširnem poročilu narodnega poslanca se je razvila zanimiva razprava zlasti o raznih zadevah dvne politike in davčne prakse, pa tudi o raznih drugih javnih in gospodarskih vprašanjih. Popoldne ob 3. uri pa je bilo zborovanje pri županu g. Štuklu v Virštanju, ki se ga je vključ temu, da je bila večina naroda vsled izredno lepega solnčnega dneva zaposlena pri sušenju in spravljaju sena, udeležilo lepo število občanov iz virštanske in tudi nekaterih sosednjih občin.

Superfosfat za gnojenje aidi

nudi v vsaki množini »EKONOM«
Ljubljana, Kolodvorska ulica 7

Zapeka. Vodeči zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da se pred operacijami in po operacijah naravna »Frane-Joželova« grenčica uporablja z najboljšim uspehom.

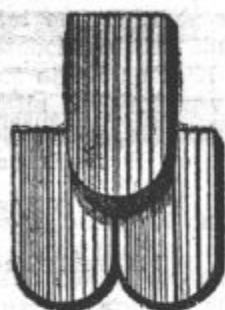
Prva Jugoslovanska tovarna za DIASLAD, SLAD in KVAS

Rudolf Zalokar
Ljubljana — Vič

Zahtevajte v vsaki trgovini in pekarni samo

Zalokarjev kvas

Prva tvornica kvasa izven kartela

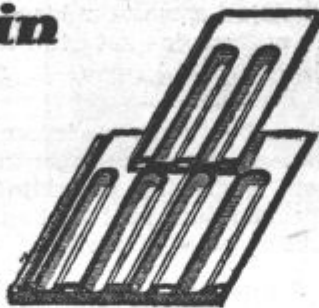

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz
znanh karlovskih opekarn

ILOVAC

dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

Generalno zastopstvo za Dravsko banovino
„EKONOM“ LJUBLJANA, KOLODVORSKA 7

Modroci!!

Najcenejše in najboljše modroce (feder-
modroce): otomane, mreže, divane, spalne
fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, LJUBLJANA
Stari trg 6

Vsa tapetniška dela po nizki ceni

Poceni posojila

počeni od 2.000 dinarjev do petstotisoč
dinarjev, za vse svrhe, stanove in poklice, od-
plačljivo v malih mesečnih obrokih dajejo:
„Stavbno Mobilne Zadruga“, Ljubljana,
Mestni trg 25/L. Iščejo poverjenike!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA -
GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naro-
čila vseh trgovskih
in uradnih tiskovin.
Tiska časopise, knji-
ge, brošure, cenike,
statute, tabele i.t.d.

LASTNA
KNJIGOVEZNICA

Zastopnike išče posojilnica

za obisk privatnih
strank za zaključeva-
nje posojil!
Ponudbe na:
„Kreditna zadruga“,
Ljubljana, pp. 307.
Znamki za odgovor!

Prvovrstne kose po Din 15-

za komad nudi, dokler
traja zaloga, Ekonom,
Ljubljana,
Kolodvorska ul. št. 7

AJDO

črno in sivo, ima na
zalogi
Ekonom, Ljubljana
Kolodvorska ul. št. 7

„Drava“

gospodarska zavarovalna zadruga r. z. o. o. z.

v Mariboru

Telefon št. 25-06

Kralja Petra trg 6

Zavaruje:

1. za slučaj smrti in doživetja osebe
od 21.—80. leta starosti;
2. doto otrokom;
3. sredstva za gospodarsko osamo-
svojitve;
4. kolesa proti tatvini

po najugodnejših pogojih.

Zahtevajte prospekte!

Sprejemajo se ZASTOPNIKI v vseh občinah

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago
in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst
umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega
trboveljskega in split-
skega portland-cementa

Kolodvorska ulica števil. 7

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Rentni davek plačuje posojilnica sama

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge
narastle na nad Din 230 milijonov
izkazane rezerve znašajo „ „ 10 „

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500
zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar
predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog.